

РЕШЕНИЕ

№ 188

гр. Велико Търново, 29.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и девети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

като разгледа докладваното от ИСКРА ПЕНЧЕВА Въззивно търговско дело № 20224001000314 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Постъпила е въззивна жалба от „Изба Комарево“ ООД с. Комарево, Община Долна Митрополия, Обл. Плевен против Решение № 97/ 19.10.2022 г. по Т.д. № 141/ 2022 г. по описа на ОС – Плевен, с което съдът е потвърдил отказ № 20220914214846/ 16.09.2022 г. на длъжностното лице по регистрацията при АВ за вписване на промяна в обстоятелствата по партида на дружеството, изразяваща се в прекратяване на участието в дружеството на съдружника Р. П. И. по реда на чл.125 ал.2 ТЗ. Жалбоподателят счита за неправилно становището на съда, че наложеният заповор върху дружествените дялове на съдружника препятства прекратяването на участието на последния в дружеството. Поддържа, че законодателят не е поставил напускането на съдружника в зависимост от други юридически факти извън изтичане срока на отправеното от него предизвестие и заповорът не може да се разпростре върху непритезателни субективни права, каквото е правото на съдружника да прекрати членственото си правоотношение. Упражняването на потестативното му право по чл.125 ал.2 ТЗ не представлявало разпореждане с дела му, каквото чл.451 ал.1 ГПК забранявал. Моли обжалваното решение да бъде отменено и да се разпореди извършване на вписването.

Агенция по вписванията е депозирала отговор на жалбата, в който заема

становище за нейната неоснователност. Правилно било прието от съда, че вписаните запори върху дружествените дялове на съдружника Р. П. И. произвеждали защитното си действие и препятствали прекратяването на участието му в дружеството, респ. вписването на това обстоятелство. Счита, че напускането на съдружника би довело до невъзможността за изпълнение в полза на обезпечените кредитори по реда на чл.517 ГПК и удовлетворяването им от стойността на дяла на съдружника-длъжник. Позицията се на съдебна практика в подкрепа на тезата си.

Съдът констатира следната фактическа обстановка: Постъпило е заявление рег. № 20220914214846 за вписване по партида на „Изба Комарево“ ООД с. Комарево на промяна в обстоятелствата, а именно – за прекратяване участието в дружеството на съдружника Р. П. И. на основание чл.125 ал.2 ТЗ. Към заявлението е приложено предизвестие /“уведомление“/ от И., адресирано до дружеството и видно от отбелязването в него, получено от адресата на 21.10.2009 г. На 16.09.2022 г. длъжностното лице по регистрацията при АВ е постановило отказ № 20220914214846, който е мотивиран с недопустимост на вписване на прекратяването на членственото правоотношение поради наличието на наложени два запора върху дружествените дялове на съдружника И.. Позицията се е на съдебна практика основно на Апелативен съд – София и Апелативен съд – Пловдив, съгласно която забраната за разпореждане с дела на съдружника-длъжник след вписване на запора обхваща и забраната да се въздейства върху членственото правоотношение между него и дружеството. Видно от вписванията в ТРРЮЛНЦ, действително по партида на дружеството са вписани два запора върху дружествените дялове на И. – съответно на 16.12.2009 г. и на 13.11.2014 г. Срещу отказа на длъжностното лице е подадена жалба пред ОС – Плевен, който с обжалваното пред ВТАС решение е потвърдил атакувания акт, като е възприел доводите на длъжностното лице, че наличието на вписани запори препятства прекратяването на участието на длъжника в дружеството било то с предизвестие, било то поради изключването му, респ. са пречка за вписването на това обстоятелство. Приел е, че прекратяването на членственото правоотношение е възможно единствено и само по воля на вискателя по реда на чл.517 ал.3 ГПК.

При така изяснената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Обжалваното решение е валидно и допустимо, но разгледано по същество е незаконосъобразно.

Съдът в настоящия му състав категорично не споделя изводите на първоинстанционния съд и съответно на длъжностното лице по регистрацията, които противоречат на закона, като неправилно съотнасят материалните норми на ТЗ с тези на ГПК относно последиците на наложените обезпечителни мерки и отделно, водят до нарушаване изискванията на чл.7 от ЗТРРЮЛНЦ – търговския регистър да отразява актуалното правно положение на вписаните търговци и ЮЛНЦ, на които законът

вменява задължение да заявяват за вписване всяко подлежащо на вписване обстоятелство и да представят всеки подлежащ на обявяване акт. По същите съображения съдът не споделя и цитираната от тях практика, която няма задължителен характер за него. На ВТАС е позната противоречивата съдебна практика на съдилищата относно възможността за вписване прекратяването на членственото правоотношение на съдружник, чиито дружествени дялове са запорирани. Наличието на същата е повдигнало въпрос, предмет на тълкувателно дело № 1/ 2020 г. на ОСТК на ВКС, което все още не е приключило с тълкувателно решение.

В регистърното производство длъжностното лице по регистрацията следва да прецени дали са спазени всички предвидени в [чл.21 ЗТР](#) изисквания за извършване на исканото вписване. Дължимата от него проверка е формална и се ограничава до това, подлежи ли на вписване конкретното заявено обстоятелство, представени ли са всички изискуеми по закон документи, редовни ли са същите от външна страна и обосновават ли те извод за осъществяване в правния мир на соченото обстоятелство. Същата проверка извършва и съдът, когато пред него се обжалва отказът на длъжностното лице. Прекратяването на членството в търговско дружество е от кръга на обстоятелствата, подлежащи на вписване в търговския регистър. В хипотезата на чл.125 ал.2 ТЗ прекратяването е в резултат от свободно формираната воля на съдружника, комуто законът признава право да напусне доброволно дружеството, като единствените условия, с които е обвързано упражняването на това потестативно право, е волеизявлението за напускане да бъде отправено в писмена форма и да бъде спазен определеният в чл.125 ал.2 ТЗ или предвиденият в дружествения договор срок, не по-кратък от 3 месеца. С изтичане срока на предизвестие прекратяването настъпва веднага във вътрешните отношения между съдружника и дружеството, а вписването на това обстоятелство привежда информацията в ТРРЮЛНЦ в съответствие с действителното фактическо положение. Именно това е целта на поддържания регистър, който е публичен, информацията в него се ползва с фикция за достоверност и на нея съгласно чл.10 ал.1 ЗТРРЮЛНЦ може да се позовава всяко трето добросъвестно лице. При положение, че законът не придава конститутивно действие на вписването на прекратяването, като същевременно задължава търговеца да поиска своевременно обявяване на промяната във вписаните обстоятелства, отказът за огласяване на настъпилата промяна пряко противоречи на принципа за публичност.

Законът не предпоставя настъпването на прекратяването на членственото правоотношение от други юридически факти освен от изтичането на съответния срок на предизвестие. Каква ще бъде съдбата на освободените дружествени дялове – дали те ще бъдат поети от останалите съдружници или със стойността им ще бъде намален капиталът на дружеството, дали са уредени и как ще бъдат уредени имуществените отношения по чл.127 във вр. с чл.125 ал.3 ТЗ между напускащия съдружник и дружеството, не са условия за настъпване на прекратяването, а последица от вече

настъпило такова. Запорът върху дружествените дялове на съдружник също не е предвидена в закона пречка за упражняване правото на последния да напусне дружеството в съответствие със собствените си интереси. Участието в търговско дружество почива на принципа за доброволност и зависи изцяло от волята на съдружника. Личните му неимуществени права, формиращи членството в ООД, не могат да бъдат засегнати от обезпечителна мярка, предназначена за запазване на имуществото му. Наложеният запор не рефлектира по никакъв начин върху възможността му да прекрати участието си в дружеството, както и не пречат възможността дружеството да изключи съдружника-длъжник при наличието на предпоставките на чл.126 ТЗ. Прекратяването на членственото правоотношение настъпва и със смъртта на съдружника или поставянето му под пълно запрещение, върху които обективни факти нито съдружникът, нито дружеството имат въздействие и контрол, и е недопустимо отделните хипотези на прекратяване да бъдат третираны по различен начин в рамките на регистърното производство. Поначало длъжностното лице по регистрацията дължи охраняване на публичния интерес, а частният интерес – този на евентуалния обезпечен чрез наложения запор кредитор – не представлява обстоятелство, за което то може да следи служебно. Въпреки вписания запор кредиторът, в полза на когото е наложен същият, може вече да е удовлетворен, може качеството му на кредитор да е отречено по надлежния ред, може да е престанал да съществува – прекратено ЮЛ или починало ФЛ и пр., които факти стоят извън дължимата от регистърния орган проверка. Извън тези хипотези, по отношение на този обезпечен кредитор прекратяването на членственото правоотношение на съдружника-длъжник се счита за нестанало – по арг. от чл.452 ал.1 ГПК за него то е недействително, т.е. за кредитора напусналият съдружник продължава да има качеството на съдружник в дружеството, и неговите права се запазват в съдържанието и обема преди напускането. Правото на кредитора с обезпеченото вземане да получи удовлетворение от реализацията на запора чрез прекратяване на дружеството не се накърнява. За него продължава да съществува възможността да предяви конститутивния иск по чл.517 ал.3 ГПК за прекратяване на дружеството, при което ще се удовлетвори от стойността на ликвидационния дял на съдружника към датата на влизане в сила на решението за прекратяване, а не от стойността на дружествения му дял, изчислена към датата на напускане на съдружника.

В настоящия казус съдът констатира, че към подаденото от „Изба Комарево“ ООД заявление са приложени всички изискуеми съгласно чл.21 от Наредба № 1/ 14.02.2007 г. документи и те удостоверяват спазването на процедурата на чл.125 ал.2 ТЗ за напускане на съдружника И.. Напускането е настъпило още на 21.01.2010 г., когато е изтекъл тримесечният срок на предизвестие и това обстоятелство е следвало да бъде заявено за вписване в срока по чл.6 ал.2 ЗТРРЮЛНЦ, което очевидно не е сторено, но не променя извода за настъпило прекратяване участието на съдружника в

дружеството.

С оглед изложеното съдът намира, че постановеното от ОС – Плевен решение, с което е потвърден отказът на длъжностното лице за вписване на исканото обстоятелство, е неправилно и следва да бъде отменено. Атакуваният отказ е незаконосъобразен и подлежи на отмяна, а на Агенцията по вписванията следва да бъде указано на основание чл.25 ал.5 ЗТР да извърши поисканото със заявление рег. № 20220914214846 вписване по партидата на дружеството.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 97/ 19.10.2022 г. по Т.д. № 141/ 2022 г. по описа на ОС – Плевен, вместо което **ПОСТАНОВИ:**

ОТМЕНЯ като незаконосъобразен отказ № 20220914214846/ 16.09.2022 г. на длъжностното лице по регистрацията при АВ за вписване в ТРРЮЛНЦ по партида на „Изба Комарево“ ООД с. Комарево, Община Долна Митрополия, Обл. Плевен, ЕИК 114597898, на промяна в обстоятелствата, изразяваща се в прекратяване на участието в дружеството на съдружника Р. П. И. по реда на чл.125 ал.2 ТЗ.

УКАЗВА на основание чл.25 ал.5 ЗТР на Агенцията по вписванията да извърши вписване в ТРРЮЛНЦ по партида на „Изба Комарево“ ООД с. Комарево, Община Долна Митрополия, Обл. Плевен, ЕИК 114597898, съобразно заявление рег. № 20220914214846.

Решението не подлежи на обжалване.

Заверен препис от решението да се изпрати на Агенция по вписванията.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____